

Fnat Instruks		
Borgermålgruppe: Alle borgere der modtager indsatser i henhold til sundhedsloven	Gældende fra: Januar 2017	Udarbejdet af: Hygiejnegruppen
Gældende for: Medarbejdere, Sundhed og Omsorg Medarbejdere, HOPS Medarbejdere, Private leverandører	Revisionsdato: Januar 2022	Godkendt af: Styregruppe for instrukser
	Næste revisionsdato: Januar 2025	

Formål

At sikre korrekt og ensartet procedure for pleje af borger med Fnat.

At undgå smitteoverførsel.

Ansvar og kompetencer

Alt personale skal følge denne instruks.

Ledelsen er ansvarlig for implementering af instruksen.

Al personale kan yderligere rette kontakt til Struer Hygiejneorganisation på mail sundhed-omsorg@struer.dk, hvis denne instruks ikke afklarer problematikker og spørgsmål.

Hygiejneorganisationen kan søge yderligere rådgivning hos MRSA-enheden Region Midt.

På deres [hjemmeside](#) findes vejledninger og kontaktoplysninger.

Definitioner

Fnat er en meget kløende hudlidelse, som er forårsaget af fnatmiden.

Den er 0,20 - 0,40 mm stor og kan kun ses med lup. Fnatmiden graver gange i den øverste del af huden, hvor der sker parring og æglægning.

Miden foretrækker hud mellem fingre, ved albuer, armhuler, kønsdele, baller, knæhuser, vrister og fødder. Hos små børn findes miden også i ansigt og hårbund.

Der skelnes mellem to former for fnat: almindelig **fnat** og **skorpefnat**. Ved skorpefnat vil der være så mange fnatmidter, at huden er skorpet. Skorpe fnat kræver efterfølgende en omhyggelig rengøring.

Især børn og unge, der er i tæt kontakt med hinanden, er udsatte for smitte.

Personer, der mistænkes for fnat, bør altid tage kontakt med egen læge/hudlæge.

Det er vigtigt at få diagnosticeret fnat. Ikke kun pga. smittefaren, men da fejlbehandling af eventuel eksem med binyrebarkhormon, kan gøre tilstanden/symptomerne meget værre.

Generaliseret kløe kan være meget psykisk belastende for borgeren. Husk derfor den psykiske pleje.

Personale, der har været i hudkontakt med patient med fnat, kan tilbydes én forebyggende

behandling afhængig af hudkontaktens art og varighed.

Personale med konstateret fnat må ikke deltage i direkte pleje- og behandlingsopgaver før 8-12 timer efter påbegyndt behandling.

Ligeledes bør personalets familie behandles forebyggende med en behandling. Har de symptomer, skal de behandles to gange med en uges mellemrum.

Fremgangsmåde- Procedure

Borger ved behov for hjælp til påsmæring af Creme

Fælles for både fnat og skorpefnat er behandlingen med Nix creme:

- Udfør håndhygiejne efter gældende retningslinjer for håndhygiejne og tag éngangshandsker på.
- Cremen påsmøres efter forudgående bad. Huden skal være tør og afkølet, før behandling indledes.
- Cremen påsmøres kroppen og ekstremiteterne fra kæberanden og nedefter i et tyndt lag.
- Cremen indgnides omhyggeligt, især ved fingre, tæer, under arme, i navle, ved anus og kønsorganer.
- En tube rækker til behandling af en voksen person.
- Behandlingen gennemføres bedst om aftenen med afvaskning næste morgen.
- Cremen skal blive siddende i 8-12 timer, hvorefter den vaskes af med varmt vand og sæbe, og patienten tager rent tøj på og der skiftes til ren seng. Sengen tømmes på stuen og afvaskes. Madrassen rengøres med vand og sæbe efterfulgt af desinfektion med alkohol 70 - 85 %. Alternativt anvendes et Wet Wipe klorklude
- Dyner og puder sendes til vask i snavsetøjspose
- Behandlingen kan gentages, dog tidligst efter 1 uge.
- Borgeren bør kontrolleres af læge/dermatolog 2-3 uger efter sidste behandling.
- Personalets hud må ikke komme i kontakt med borgerens hud før 8-12 timer efter påbegyndt behandling, der skal derfor anvendes kittel og handsker i dette tidsrum.

Forholdsregler hos borger

Der er forskel på forholdsreglerne i forhold til om der er tale om smitte med **fnat** eller **skorpefnat**:

Forholdsregler Fnatt:

- Personalets hud må ikke komme i kontakt med borgerens hud før 8-12 timer efter påbegyndt
- behandling, der skal derfor anvendes kittel og handsker i dette tidsrum.
- Borgere med fnat behøver ikke enestue.
- Personalets hud må ikke komme i kontakt med borgerens hud før 8-12 timer efter påbegyndt behandling, der skal derfor anvendes kittel og handsker i dette tidsrum.
- Borgerens snavsetøj sendes til vask på vanlig vis. Tøjet skal dog vaskes ved minimum 60°C. Tåler det ikke denne vask, kan det henstå isoleret evt. i plasticpose i 48-72 timer. I borgerens eget hjem kan tøjet lægges i dybfryser 1 døgn.
- Når borgeren har fået vasket cremen af, skiftes til rent tøj og ren seng.
- Der kræves ingen speciel rengøring af stuen efter smitte med fnat. Dog skal sengen tømmes på stuen og afvaskes. Madrassen rengøres med vand og sæbe efterfulgt af desinfektion med alkohol 70 - 85 %. Alternativt anvendes et Wet Wipe klorklude Dyner og puder sendes til vask i snavsetøjspose.

- Borgerens pårørende orienteres om forebyggende behandling med Nix creme, som kan købes i håndkøb

Forholdsregler skorpefnat

- Borgere med skorpefnat skal have enestue (gerne med eget toilet), indtil første behandling er afsluttet. Enestue opretholdes, indtil skorperne er fjernet. Der skiftes til rent tøj, ren seng, og stuen rengøres.
- Møbler betrukket med tekstiler afvaskes og støvsuges (støvsuger med filter; støvsugerpose og filter skiftes efter brug), inden de fjernes fra borgerens stue.
- Personalets hud må ikke komme i kontakt med borgerens hud før 8-12 timer efter påbegyndt behandling, der skal derfor anvendes kittel og handsker i dette tidsrum.
- Borgerens snavsetøj sendes til vask på vanlig vis. Tøjet skal dog vaskes ved minimum 60°C. Tåler det ikke denne vask, kan det henstå isoleret evt. i plasticpose i 48-72 timer.
- I borgerens eget hjem kan tøjet lægges i dybfryser 1 døgn.
- Har en borger med skorpefnat opholdt sig i opholdsstuer o.l., inden diagnosen er stillet, skal stuen rengøres eller lades urørt i 72 timer. Det skal vurderes, om møbler betrukket med tekstiler skal hensættes i 48-72 timer (eventuelt overdækket af plastik for at indikere, at møblerne ikke må anvendes).
- Dynen og puder sendes til vask i snavsetøjspose.
- Hvis borgeren afventer akut behandling uden for hjemmet, skal den behandlende institution have besked om, at borgeren har skorpefnat.
- Ved akutbehandling skal borgeren være ikklædt rent tøj og tildækket eksem/skorper.
- Transporten må ikke være sammen med andre borgere.
- Borgerens pårørende orienteres om en forebyggende behandling med Nix.

Dokumentation i Nexus

Det dokumenteres i skemaet smittefare, at borger har Fnat.

Skemaet tilføjes fra fx medicin-overblik eller "Observationer" og ses i borgerbanner.

Relevante tilstande opdateres og handleanvisninger udarbejdes.

Handleanvisning kan indeholde henvisning til denne instruks og kun særlige individuelle forhold dokumenteres.

Referencer og lovgivning

Klik [her](#) for at komme direkte til Serum Instituts vejledning

Kommunerne i Region Midt kan søge rådgivning om hos MRSA-enheden Region Midt.

På deres [hjemmeside](#) findes vejledninger og kontaktoplysninger.

<https://www.ssi.dk/sygdomme-beredskab-og-forskning/sygdomsleksikon/f/fnat>

<https://www.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/retningslinjer/nir/nir-supplerende.pdf?la=da>

<http://pro.medicin.dk/Sygdomme/Sygdom/318151#a000>

